

Na podlagi desetega odstavka 17.a člena Zakona o semenskem materialu kmetijskih rastlin (Uradni list RS, št. 25/05 – uradno prečiščeno besedilo, 41/09 in 32/12) izdaja minister za kmetijstvo in okolje

P R A V I L N I K

o pridelavi in trženju ohranjevalnih semenskih mešanic

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(vsebina pravilnika)

Ta pravilnik določa v skladu z Direktivo Komisije 2010/60/EU z dne 30. avgusta 2010 o določitvi nekaterih odstopanj pri trženju semenskih mešanic krmnih rastlin, namenjenih za uporabo pri ohranjanju naravnega okolja (UL L št. 228 z dne 31. 8. 2010, str. 10; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2010/60/EU) zahteve glede pridelave, sestave in kakovosti ter pakiranja in označevanja ohranjevalne semenske mešanice; največjo količino ohranjevalnih semenskih mešanic, ki se lahko trži v posameznem letu; način vložitve vloge; postopke in metode za preverjanje izpolnjevanja zahtev za ohranjevalne semenske mešanice; vsebino dovoljenja za trženje ohranjevalne semenske mešanice; podatke, ki morajo biti navedeni na etiketah dobavitelja, s katerimi se označijo ohranjevalne semenske mešanice.

2. člen

(pomen izrazov)

V tem pravilniku uporabljeni izrazi imajo naslednji pomen:

1. »območje vira« je:

a) območje, določeno kot posebno ohranitveno območje ali kot potencialno posebno ohranitveno območje v skladu s predpisi, ki urejajo ohranjanje narave,

b) drugo območje, določeno kot ekološko pomembno območje v skladu s predpisi, ki urejajo ohranjanje narave,

c) območje habitatnega tipa, ki prispeva k ohranjanju rastlinskih genskih virov in se ga na podlagi predpisov, ki urejajo ohranjanje narave, prednostno ohranja v ugodnem stanju;

2. »mesto nabiranja« je »nabirno mesto« v skladu s točko (b) 1. člena Direktive 2010/60/EU in pomeni del območja vira, na katerem se naberejo semena ohranjevalne semenske mešanice;

3. »neposredno požeta ohranjevalna semenska mešanica« je »neposredno spravljena mešanica« v skladu s točko (c) 1. člena Direktive 2010/60/EU;

4. »pridelana ohranjevalna semenska mešanica« je »pridelana mešanica« v skladu s točko (d) 1. člena Direktive 2010/60/EU.

II. ZAHTEVE ZA OHRANJEVALNE SEMENSKÉ MEŠANICE

3. člen

(zahteve glede pridelave ohranjevalne semenske mešanice)

(1) Ohranjevalna semenska mešanica je lahko neposredno požeta ali pridelana.

(2) Neposredno požeta ohranjevalna semenska mešanica se pridelata tako, da se semena neposredno naberejo na mestu nabiranja. Neposredno požeta ohranjevalna semenska mešanica je lahko očiščena ali neočiščena.

(3) Pridelana ohranjevalna semenska mešanica se pridelata na naslednji način:

– seme rodov, vrst oziroma podvrst, ki sestavljajo ohranjevalno semensko mešanico, se na mestu nabiranja ločeno nabere;

– nabrano seme posameznega rodu, vrste ali podvrste se ločeno razmnoži zunaj mesta nabiranja;

– seme, razmnoženo v skladu s prejšnjo alinejo, se zmeša tako, da nastane pridelana ohranjevalna semenska mešanica, v kateri so

rodovi, vrste oziroma podvrste zastopani v deležih, značilnih za habitatni tip na mestu nabiranja.

4. člen

(splošne zahteve za ohranjevalne semenske mešanice)

(1) Semena neposredno požete ohranjevalne semenske mešanice in semena, namenjena za pridelavo pridelane ohranjevalne semenske mešanice, se naberejo na območju vira na mestu nabiranja, in sicer na površini, kjer se zadnjih 40 let pred vložitvijo vloge za dovolitev trženja ohranjevalne semenske mešanice ni sejalo.

(2) Rodovi, vrste oziroma podvrste, ki sestavljajo neposredno požeto ali pridelano ohranjevalno semensko mešanico (v nadaljnjem besedilu: sestavine), morajo biti značilni za habitatni tip na mestu nabiranja in morajo biti kot taki pomembni za ohranjanje naravnega okolja v okviru ohranjanja genskih virov.

(3) Če ni s tem pravilnikom drugače določeno, veljajo za pridelavo in trženje ohranjevalne semenske mešanice določbe pravilnika, ki ureja trženje semena krmnih rastlin.

5. člen

(posebne zahteve za neposredno požete ohranjevalne semenske mešanice)

(1) Sestava (odstotek sestavin) in kalivost semena sestavin neposredno požete ohranjevalne semenske mešanice morata biti takšna, da je mogoče s semenom neposredno požete ohranjevalne semenske mešanice ponovno vzpostaviti ali obnoviti habitatni tip z mesta nabiranja.

(2) Delež sestavin, ki niso v skladu z zahtevami iz prejšnjega odstavka, v semenu neposredno požete ohranjevalne semenske mešanice ne sme preseči enega utežnega odstotka.

(3) V semenu neposredno požete ohranjevalne semenske mešanice ne sme biti semena vrst *Avena fatua*, *Avena sterilis*, *Cuscuta* spp. in semena vrst, ki imajo škodljiv vpliv na gospodarstvo, okolje ali družbo v skladu s predpisi o zdravstvenem varstvu rastlin. Delež semena vrst iz rodu *Rumex* spp., razen *Rumex acetosella* in *Rumex maritimus*, v neposredni požeti ohranjevalni semenski mešanici ne sme preseči 0,05 utežnega odstotka.

6. člen

(posebne zahteve za pridelane ohranjevalne semenske mešanice)

(1) Semena posamezne sestavine pridelane ohranjevalne semenske mešanice, nabrana na mestu nabiranja v skladu s prvo alinejo tretjega odstavka 3. člena tega pravilnika, se lahko razmnožujejo največ pet generacij.

(2) Če se določena vrsta, ki je sestavina pridelane ohranjevalne semenske mešanice, šteje za krmno rastlino v skladu s pravilnikom, ki ureja trženje semena krmnih rastlin, mora seme te vrste pred mešanjem glede tehnične čistote in največjega dovoljenega števila semen drugih vrst rastlin izpolnjevati zahteve, predpisane s pravilnikom, ki ureja trženje semena krmnih rastlin, za kategorijo trgovsko seme.

(3) Ne glede na določbe tretjega odstavka 3. člena tega pravilnika lahko vsebuje pridelana ohranjevalna semenska mešanica tudi seme ene ali več ohranjevalnih sort. V tem primeru mora biti vsaka taka sorta vpisana v sortno listo kot ohranjevalna sorta v skladu s predpisom, ki ureja vpis sorte v sortno listo, seme ohranjevalne sorte pa mora izpolnjevati zahteve, določene s predpisom, ki ureja pridelavo in trženje semena ohranjevalnih sort.

7. člen

(posebne zahteve glede pakiranja in označevanja)

(1) Ohranjevalna semenska mešanica se lahko trži le v pakiranjih, ki morajo biti zaprta in označena tako, da jih ni mogoče odpreti brez poškodbe sistema zapiranja ali poškodbe na etiketi dobavitelja ali na pakiranju. Za zagotovitev izvirnosti zapiranja sistem zapiranja sestavlja etiketa ali pritrditev plombe.

(2) Dobavitelj zapre pakiranja semena ohranjevalne semenske mešanice in jih označi z etiketo dobavitelja iz četrtega odstavka tega člena ali pa zagotovi, da so podatki iz četrtega odstavka tega člena natisnjeni ali odtisnjeni neposredno na embalažo.

(3) Na etiketi dobavitelja oziroma neposredno na pakiranju morajo biti natisnjeni naslednji podatki:

- besedilo »Pravila in standardi EU«;
- ime in naslov dobavitelja ali njegova neponovljiva registrska številka;
- postopek pridelave: »neposredno požeta ohranjevalna mešanica« ali »pridelana ohranjevalna mešanica«;
- leto zapiranja, izraženo kot: »zaprto ...« (leto);

- regija porekla;
- območje vira;
- mesto nabiranja;
- habitatni tip na mestu nabiranja;
- besedilo »ohranjevalna semenska mešanica krmnih rastlin za uporabo na območju z istim habitatnim tipom kot na mestu nabiranja, brez upoštevanja biotskih razmer«;
- številka partije, ki jo dodeli dobavitelj;
- sestava ohranjevalne semenske mešanice: navede se utežni odstotek semena posameznega rodu, vrste oziroma podvrste, ki jo sestavljajo;
- deklarirana neto ali bruto masa pakiranja;
- če je navedena masa semena in se uporabijo granulirana fitofarmacevtska sredstva, snovi za oblaganje ali drugi trdni dodatki, se navedejo tudi značilnosti kemične obdelave ali dodatkov in približno razmerje med maso klobčičev ali čistih semen in celotno maso.

(4) Če pri pridelani ohranjevalni semenski mešanici kalivost posamezne sestavine ni v skladu z zahtevami za kalivost, določenimi v pravilniku, ki ureja trženje semena krmnih rastlin, se mora poleg podatkov iz prejšnjega odstavka navesti tudi dejanska kalivost te sestavine. Če je treba podatke o dejanski kalivosti navesti za več kot pet sestavin, se lahko navede samo njihova povprečna kalivost.

(5) Ne glede na določbo enajste alineje četrtega odstavka tega člena se lahko v primeru neposredno požete ohranjevalne semenske mešanice navedejo le imena rodov, vrst in podvrst, ki jo sestavljajo.

(6) Dobavitelj zagotovi, da so podatki iz četrtega odstavka tega člena, ki se navedejo na etiketi dobavitelja oziroma neposredno na pakiranju, v skladu z dovoljenjem za trženje ohranjevalne semenske mešanice iz 11. člena tega pravilnika.

8. člen

(količinske omejitve)

Največja skupna količina semena ohranjevalnih semenskih mešanic, ki se lahko tržijo v posameznem letu na območju Republike Slovenije, ne sme presegati 50.000 kg.

III. IZDAJA DOVOLJENJA ZA TRŽENJE OHRANJEVALNE SEMENSKE MEŠANICE

9. člen

(način vložitve vloge)

Dobavitelj mora pred začetkom vsakokratne pridelave oziroma najpozneje do 30. aprila v tekočem letu pri organu, ki je v skladu z zakonom, ki ureja semenski material, pristojen za semenski material kmetijskih rastlin (v nadaljnjem besedilu: pristojni organ), vložiti vlogo za izdajo dovoljenja za trženje ohranjevalne semenske mešanice, ki jo namerava tržiti. Vzorec vloge je dostopen pri pristojnem organu in na njegovi spletni strani.

10. člen

(preveritev količinskih omejitev)

Pristojni organ na podlagi vlog za izdajo dovoljenja za trženje ohranjevalne semenske mešanice najprej preveri, ali bi lahko bila s predvideno pridelavo prekoračena največja dovoljena skupna količina semena ohranjevalnih semenskih mešanic iz 8. člena tega pravilnika. O svojih ugotovitvah najpozneje v 10 dneh po preteku roka iz prejšnjega člena obvesti dobavitelje. Podatek o odstotku, za katerega bi lahko bila prekoračena največja dovoljena skupna količina semena ohranjevalnih semenskih mešanic iz 8. člena tega pravilnika, objavi pristojni organ na svoji spletni strani.

11. člen

(dovoljenje za trženje)

(1) Pristojni organ izda dovoljenje za trženje posamezne ohranjevalne semenske mešanice, ko na podlagi poročila iz sedmega odstavka 12. člena tega pravilnika, ki ga pristojnemu organu posreduje organ, ki ima v skladu z zakonom, ki ureja semenski material kmetijskih rastlin, javno pooblastilo za vodenje postopka uradne potrditve (v nadaljnjem besedilu: organ za potrjevanje), ugotovi, da ohranjevalna semenska mešanica izpolnjuje zahteve za trženje, določene v 3., 4., 5. in 6. členu tega pravilnika.

(2) V dovoljenju za trženje ohranjevalne semenske mešanice se poleg podatkov o dobavitelju (osebno ime in naslov ali firma in sedež, neponovljiva registrska številka dobavitelja) navedejo naslednji podatki o ohranjevalni semenski mešanici:

- o načinu pridelave: neposredno požeta ali pridelana ohranjevalna semenska mešanica,
- o sestavi: utežni odstotek semena posamezne sestavine,
- o območju vira ter letu in mestu nabiranja,
- o vrsti habitata na mestu nabiranja,
- o regiji porekla, v kateri se sme tržiti ohranjevalna semenska mešanica,
- o količini ohranjevalne semenske mešanice, za katero se izdaja dovoljenje.

(3) V primeru pridelane ohranjevalne mešanice se poleg podatkov iz prejšnjega odstavka v dovoljenju za trženje ohranjevalne semenske mešanice navedejo tudi podatki o:

- mestu razmnoževanja posamezne sestavine ohranjevalne semenske mešanice;
- kalivosti posamezne sestavine ohranjevalne semenske mešanice, ki se šteje za krmno rastlino v skladu s pravilnikom, ki ureja trženje semena krmnih rastlin, če kalivost ni v skladu z zahtevami za kalivost, določenimi v pravilniku, ki ureja trženje semena krmnih rastlin.

(4) Ne glede na drugo alinejo drugega odstavka tega člena se lahko v primeru neposredno požete ohranjevalne semenske mešanice kot podatek o sestavi navedejo le tiste sestavine ohranjevalne semenske mešanice, ki so značilne za vrsto habitata na mestu nabiranja in so kot sestavine ohranjevalne semenske mešanice pomembne za ohranjanje naravnega okolja v okviru ohranjanja genskih virov.

(5) Pri določitvi regije porekla iz pete alineje drugega odstavka tega člena upošteva pristojni organ podatke institucije, pristojne za rastlinske genske vire v Republiki Sloveniji.

12. člen

(uradni pregledi, vzorčenja in testiranja)

(1) Uradne preglede, vzorčenja in testiranja za preveritev izpolnjevanja zahtev za ohranjevalne semenske mešanice iz 3., 4., 5. in 6. člena tega pravilnika izvede organ za potrjevanje v skladu s tem členom.

(2) V primeru neposredno požetih ohranjevalnih semenskih mešanic opravi organ za potrjevanje v času rasti najmanj dva vizualna pregleda na mestu nabiranja in po žetvi uradno vzorčenje in testiranje semena, da preveri, ali:

- je mesto nabiranja na območju vira iz 1. točke 2. člena tega pravilnika;
- so izpolnjene zahteve glede pridelave neposredno požete ohranjevalne semenske mešanice iz drugega odstavka 3. člena tega pravilnika;
- neposredno požeta ohranjevalna mešanica izpolnjuje splošne zahteve iz 4. člena tega pravilnika in posebne zahteve za neposredno požete ohranjevalne semenske mešanice iz 5. člena tega pravilnika.

(3) V primeru pridelanih ohranjevalnih mešanic opravi organ za potrjevanje v času rasti pred nabiranjem semena posameznih sestavin najmanj dva vizualna pregleda na mestu nabiranja, da preveri, ali je mesto nabiranja na območju vira iz 1. točke 2. člena tega pravilnika in ali so izpolnjene zahteve glede pridelave iz prve alineje tretjega odstavka 3. člena tega pravilnika ter splošne zahteve iz prvega in drugega odstavka 4. člena tega pravilnika. V letu razmnoževanja posameznih sestavin pridelane ohranjevalne semenske mešanice opravi v času rasti najmanj en vizualni pregled semenskih posevkov na vsakem prijavljenem mestu razmnoževanja, da preveri, ali so izpolnjene zahteve za pridelane ohranjevalne semenske mešanice iz druge alineje tretjega odstavka 3. člena tega pravilnika ter prvega odstavka 6. člena tega pravilnika. Po mešanju posameznih sestavin pridelane ohranjevalne semenske mešanice izvede uradno vzorčenje in testiranje semena, da preveri, ali pridelana ohranjevalna mešanica glede postopka pridelave izpolnjuje zahteve iz tretje alineje tretjega odstavka 3. člena tega pravilnika in ali so izpolnjene zahteve iz drugega in tretjega odstavka 4. člena tega pravilnika ter iz 6. člena tega pravilnika.

(4) Za vzorčenje in testiranje semena iz drugega in tretjega odstavka tega člena se uporabljajo metode Mednarodne zveze za testiranje semena (v nadaljnjem besedilu: ISTA metode), ki so dostopne pri pristojnem organu. Če za posamezno vrsto ISTA metode testiranja ne obstajajo, organ za potrjevanje uporabi druge primerljive metode.

(5) Vzorci za testiranje semena iz drugega in tretjega odstavka tega člena se odvzamejo iz homogenih partij. Največja dovoljena velikost partije in velikost vzorcev morata biti v skladu s pravilnikom, ki ureja trženje semena krmnih rastlin.

(6) Vzorčenje in testiranje semena iz drugega in tretjega odstavka tega člena lahko opravijo tudi vzorčevalci in laboratoriji, ki so v skladu z zakonom, ki ureja semenski material kmetijskih rastlin, imenovani za opravljanje vzorčenja pod uradnim nadzorom in za opravljanje testiranja

semenskega materiala kmetijskih rastlin pod uradnim nadzorom.

(7) Organ za potrjevanje pripravi poročilo o rezultatih uradnih pregledov, vzorčenj in testiranj in ga posreduje pristojnemu organu.

13. člen

(končna določba)

Ta pravilnik začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 007-159/2012

Ljubljana, dne 15. junija 2012

EVA 2012-2330-0025

Franc Bogovič l.r.
Minister
za kmetijstvo in okolje